

Роль міжнародних організацій у контексті сучасних міжнародних конфліктів

Ольга М. Джигора ^{1*} ● Олена В. Банчук-Петросова ² ●

Ольга Б. Дем'янюк ³

¹ Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна). Докторант кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, канд. екон. наук, доцент.

² Київський університет інтелектуальної власності та права (Україна). Професор кафедри конституційного, міжнародного права та публічно-правових дисциплін, д-р наук з держ. упр., професор.

³ Західноукраїнський національний університет (Україна). Доцент кафедри міжнародних економічних відносин, канд. екон. наук, доцент.

* Автор-кореспондент, e-mail: kebpua_dom@ztu.edu.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.5.11](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.5.11)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

Стаття зосереджується на дослідженні того, як міжнародні організації сприяють вирішенню сучасних глобальних конфліктів. Значення дослідження полягає у необхідності створення надійного механізму вирішення конфліктів та сприяння миру, що дозволяє розвивати інноваційні підходи до міжнародного співробітництва. Основними викликами є відсутність співпраці між організаціями, бюрократичний характер процедур, слабкі інститути в певних регіонах та відсутність ефективних механізмів профілактичної дипломатії. Мета полягає в тому, щоб визнати роль міжнародних організацій у вирішенні сучасних міжнародних конфліктів, оцінити їх ефективність у виконанні миротворчих, гуманітарних та функцій безпеки та запропонувати підвищення їх ефективності у вирішенні сучасних глобальних проблем. У дослідженні використовується цілий ряд дослідницьких методів, таких як порівняльний та історичний аналіз, синтез та систематичний підхід. Представлений всебічний аналіз глобальних організацій, що беруть участь у вирішенні сучасних конфліктів, підкреслюючи вагомий внесок кожної організації у підтримку миру та стабільності. Визнано, що міжнародні організації мають суттєвий вплив на вирішення конфліктів за допомогою різних механізмів впливу. Досліджуються юридичні основи участі міжнародних організацій у миротворчих місцях. Зазначається, що залучення міжнародних організацій до миротворчих процесів спирається на набір юридичних механізмів, які регулюють їхню діяльність в умовах збройного конфлікту та в постконфліктному періоді: міжнародні договори, резолюції, конвенції, а також статuti організацій, які визначають їх повноваження та умови. Зазначено основні напрями впливу міжнародних організацій, що дає зрозуміти, як глобальна спільнота вирішує конфлікти, визначивши найефективніші інструменти та ситуації, коли їх використання має вирішальне значення. Обґрунтовано роль провідних міжнародних організацій у сучасних конфліктах. Визначено проблеми та перспективи глобальних організацій. Обговорені ключові напрями прогресу та інноваційні стратегії вдосконалення роботи міжнародних організацій у контексті сучасних конфліктів. У висновках зазначено, що визначення ролі міжнародних організацій у контексті сучасних міжнародних конфліктів дозволяє оцінити ефективність існуючих механізмів реагування на міжнародні кризи та збройні конфлікти, що дає змогу визначити ключові сфери діяльності, посилити здатність окремих держав, зокрема України, ефективно співпрацювати з міжнародними структурами.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

глобалізація, міжнародні конфлікти, криза, міжнародні організації, правові норми, миротворчі процеси, превентивна дипломатія, гуманітарна допомога, права людини, НАТО, міжнародна безпека.

e-ISSN 3041-2498

Public Management and Policy

<https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap>

The Role of International Organizations in the Context of Modern International Conflicts

Olha Dzhyhora ^{1*} ● Olena Banchuk-Petrosova ² ● Olga Demianiuk ³

¹ Zhytomyr Polytechnic State University (Ukraine). Doctoral Student at the Department of National Security, Public Management and Administration, PhD in Economic, Associate Professor.

² Kyiv University of Intellectual Property and Law (Ukraine). Professor at the Department of Constitutional, International Law and Public Law Disciplines, Doctor of Science in Public Administration Professor.

³ West Ukrainian National University (Ukraine). Associate Professor at the Department of International Economic Relations, PhD in Economic, Associate Professor.

* **Corresponding Author**, e-mail: kebpua_dom@ztu.edu.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.5.11](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.5.11)

Copyright © 2025
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

This article explores how international bodies aid in resolving present-day global conflicts. The importance of this study is in the need to build a dependable system for conflict resolution and peace promotion, which facilitates the development of novel strategies for international collaboration. The core problems are a lack of collaboration amongst organizations, procedural bureaucracy, feeble institutions in some areas, and insufficient mechanisms for preventive diplomacy. The goal is to understand the role of international bodies in settling current international conflicts, to evaluate their efficacy in executing peacekeeping, humanitarian and security tasks, and to suggest ways to improve their performance in tackling current worldwide challenges. The study employs diverse research methods, like comparative and historical analysis, synthesis and a systematic technique. A thorough examination of global organizations involved in resolving contemporary conflicts is presented, underlining the considerable contribution of each body to the maintenance of peace and stability. It is acknowledged that international bodies have a significant influence on conflict resolution via various influence mechanisms. The legal foundation for the involvement of international bodies in peacekeeping missions is studied. It is observed that the involvement of international organizations in peacekeeping processes is founded on a collection of legal mechanisms that govern their actions in armed conflict and in the post-conflict period: international treaties, resolutions, conventions, as well as the charters of organizations that define their powers and stipulations. The main spheres of influence of international organizations are outlined, clarifying how the global community resolves disputes, identifying the most helpful tools and occasions when their use is crucial. The function of notable international organizations in modern conflicts is proven. The challenges and possibilities of global organizations are highlighted. The piece examines the central areas of progress and novel strategies for enhancing the efforts of international organizations in contemporary conflicts. The author concludes that determining the role of international organizations within the scope of modern international conflicts allows assessing the effectiveness of current mechanisms for addressing international crises and armed conflicts, pinpointing key areas of their operations, and enhancing the ability of individual states, including Ukraine, to work efficiently with international structures.

KEYWORDS

globalization, international conflicts, crisis, international organizations, legal norms, peacekeeping processes, preventive diplomacy, humanitarian aid, human rights, NATO, international security.

1. Вступ

Важливість міжнародних організацій у просуванні миру та безпеки є сучасному світі, де а глобальні конфлікти більш численні є надзвичайно великою. Міжнародні організації, як інструмент для колективної дипломатії, відіграють роль у вирішенні конфліктів, захисті прав людини, координації гуманітарної допомоги та запобігання насильству в кризах.

В останні десятиріччя світ знає чимало міжнародних сутичок, таких як війни на Близькому Сході, Балканах, Африці та Україні. Ці сутички окреслюють більшість глобальної політики та міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), безпека та співробітництво в Європі (ОБСЄ), Північноатлантична ліга (НАТО) та інші, що активно беруть участь у розв'язанні цих криз. Міжнародні організації взяли на себе низку зобов'язань – дипломатичні обговорення та миротворчі заходи, аби гарантувати гуманітарну підтримку та контролювати порушення прав людини. На жаль, всі зусилля цих організацій не завжди мають успіх, це викликає занепокоєння щодо здатності ефективно розв'язувати сучасні проблеми. Важливість досліджень є очевидною в контексті глобалізації та сучасних викликів, оскільки вона зосереджена на тому, як досягнути, як міжнародні організації розв'язують конфлікти, виявляють проблеми, що виникають у їхній діяльності, та пропонують стратегії для посилення реакцій. Відповідь на ці питання має велике стратегічне значення для глобальної стабільності та підвищення результативності миротворчих зусиль. Варто дослідити це питання у контексті війни в Україні, що стала однією з найсерйозніших небезпек для безпеки 21 століття. Напад Росії в Україні підкреслив обмеженість сучасних міжнародних механізмів та важливість посилення підтримки, дипломатії та безпеки у сьогоденному світі. У цьому контексті максимальне значення для забезпечення мирного розв'язання конфліктів та підтримки стабільності у світовій сфері мають міжнародні організації.

2. Огляд літературних джерел

Тематика міжнародних конфліктів і криз займає важливе місце в міжнародних дослідженнях, як на глобальному, так і на місцевому рівні. Це підтверджено значною кількістю наукових праць, серед яких роботи: І. Здренника [1, с. 283], який досліджував виклики та можливості міжнародних організацій, приділяючи особливу увагу ООН. Здренник наголошує на використанні технологій для вдосконалення миротворчих операцій та систем попередження конфліктів. Д. С. Лікарчук [2, с.35] вивчала вплив когнітивних і дискурсивних факторів на вирішенні міжнародних конфліктів та роль організацій в цьому процесі. Н. Камінська та В. Бойко [3, с.136] узагальнили досягнення і недоліки під час реалізації дипломатичних місій, пропонуючи координацію дій ООН, ЄС, ОБСЄ та НАТО у мирному врегулюванні конфліктів.

С. С. Крамною [4, с. 354] акцентує увагу на підтримці прав людини і встановленні міжнародного порядку, підкреслюючи важливість цивільних та військових місій у відновленні миру. Л. О. Новоскольцева, Ф. О. Ходько, та С. П. Бринчак [5] досліджували вплив міжнародних організацій на українську внутрішню політику в умовах глобалізації, наголошуючи на інтеграції міжнародних стандартів у законодавство України. Робота В. В. Тильчика [6, с. 462] висвітлює роль міжнародних організацій у формуванні глобального права, враховуючи постнаціональні підходи, що впливають на державну політику. Дослідження М. А. Пугача [7, с. 156] зосереджено на аспектах миру і безпеки, а О. С. Кучик [8, с. 61] аналізує адаптацію безпекових організацій до сучасних викликів. С. Н. Ніколайчук [9, с. 294] вивчає побудову миру через міжнародні організації, а В. Хвіст [10, с. 36] висвітлює їхню участь у світових політичних процесах та врегулюванні конфліктів, пропонуючи ефективні методи для забезпечення стабільності.

Jung – Eun Chu [11, с. 26] особливу увагу приділяв еволюції міжнародних норм і правових рамок, які керують цими організаціями в їх миротворчих зусиллях; критично аналізував виклики та обмеження, з якими стикаються міжнародні організації у своїх зусиллях з вирішення конфліктів. S. Martin Edwards, M. DiCiccio Jonathan [12] досліджували роль міжнародних організацій у запобіганні війни. M. Brodowicz [13] визначав роль міжнародних організацій у вирішенні конфліктів шляхом аналізу стратегій «втручання».

Тим не менш, дослідження та вивчення статей, опублікованих з цього питання, показали, що існує необхідність покращити дослідження ролі, яку відіграють міжнародні організації у вирішенні сучасних міжнародних суперечок.

3. Постановка завдання

Мета даного дослідження – дослідити роль міжнародних організацій у вирішенні сучасних конфліктів, оцінити їх ефективність, визначити основні проблеми, з якими вони стикаються, та запропонувати стратегії для посилення міжнародної співпраці в миротворчих зусиллях. Мета дослідження полягає не лише в тому, щоб забезпечити теоретичне розуміння ролі міжнародних організацій, а й запропонувати практичні пропозиції щодо посилення їх діяльності в ситуаціях, коли конфлікти перетворюються на гібридні війни, інформаційні конфлікти та інші нетрадиційні загрози глобальній безпеці.

4. Методи та матеріали

Дослідження було ґрунтовано на ретельному вивченні різних наукових досліджень, які зосереджувались на тому, яку роль відіграють міжнародні організації у контексті сучасних глобальних конфліктів. Основна мета полягала в тому, щоб проаналізувати роль міжнародних організацій у вирішенні сучасних глобальних конфліктів, оцінити їх ефективності, механізмів експлуатації, викликів та обмежень та запропонувати шляхи підвищення для міжнародної співпраці в миротворчості та безпеці.

Основою методології дослідження є низка загальних наукових та спеціальних методів наукових знань, а саме: діалектичний матеріалістичний метод як метод загальних наукових знань, що відображає взаємозв'язок теорії та практики, герменевтичного методу для знань та інтерпретації текстів монографічних публікацій, наукових статей, освітніх матеріалів, що дозволяють визначити зміст та підсумки.

У ході роботи були застосовані загальні наукові методологічні основи, такі як об'єктивність, абстракція, раціональний спосіб та історизм. Реалізація завдань, встановлених у роботі, сприяла використанню ряду загальних наукових та спеціальних методів, кожен з яких дозволив дослідити окремі питання цієї теми у певному розділі часу та подій. Відтак, системні та історичні способи використовувалися впродовж усього дослідження для розгляду теоретичних підвалин. Задля досягнення особистих подій, причин та наслідків було застосовано методи індукції та дедукції. Використання систематичних підходів та функціональних структур дало змогу дослідити цілісність механізмів міжнародних організацій.

5. Результати та обговорення

Сьогоднішня ситуація показує, що міжнародні організації відіграють важливу роль у галузі міжнародної безпеки. Вони надають інформацію та поради; збільшують обізнаність щодо безпеки; фінансують навчання, програми та проекти з багатьох важливих питань, включаючи технічні навички, управління безпекою, моніторинг, доброчесність тощо. Слід також зазначити, що міжнародні організації відіграють важливу роль у процесах регулювання, підзвітності та верховенства права. Необхідність створення міжнародних організацій – це необхідність поєднання державних зусиль, загальної програми дій для вирішення глобальних проблем і, перш за все, загальної програми дій для створення умов для впровадження плану дій щодо вирішення конфліктів. Коли стикаються різні переваги та цілі, що періодично призводять до насильства чи інших інтенсивних дій, відбувається конфлікт, який можна розглядати через соціальні та політичні явища. Через конкуренцію за владу, територіальні конфлікти, економічні інтереси чи ідеологічні відмінності вони також служать засобом зміни політичних дій та системних моделей міжнародних відносин. Аналіз потребує ретельного розуміння їх різноманітних елементів та складної взаємодії численних факторів, що сприяють конфлікту та його впливу на глобальну систему.

У вирішенні постійних суперечок міжнародні організації відіграють вирішальну роль, виконуючи різні завдання, такі як миротворчість, дипломатія, гуманітарна допомога та моніторинг прав людини (табл. 1).

Кожна з цих міжнародних організацій відіграє вирішальну роль у збереженні миру та стабільності під час сучасних конфліктів. Одночасно їх діяльність часто обмежується політичними та ресурсними факторами, що спричиняє труднощі в ефективному вирішенні проблем глобальної безпеки. Отже, важливо вивчити їх взаємодію та посилити механізми

співпраці для досягнення більш стійких результатів у вирішенні сучасних міжнародних суперечок.

Таблиця 1. Роль ключових міжнародних організацій у вирішенні сучасних конфліктів

Міжнародна організація	Роль у вирішенні конфліктів	Основні функції	Обмеження
ООН (Організація Об'єднаних Націй)	Миротворчі дії, дипломатія, гуманітарна підтримка	- Миротворчі операції (KFOR, Ліберія, Сомалі). - Посередництво в мирних переговорах. - Нагляд за порушеннями прав особи.	- Політичні блокади в Раді Безпеки. - Повільне реагування через бюрократію.
НАТО (Північноатлантичний альянс)	Захист, миротворчі місії, стратегічне стримування	- Операції з підтримки миру в Афганістані, Косово, Україні. - Забезпечення безпеки та стабільності. - Спільна оборона країн-членів.	- Конфлікти через геополітичні інтереси держав-членів. - Обмежена участь в умовах, де не порушена безпека країн-членів.
ОБСЄ (Організація з безпеки та співробітництва в Європі)	Спостереження, посередництво, моніторинг прав людини	- Спостереження за виборами, перемир'ями. - Оцінка виконання мирних угод. - Посередництво в конфліктах (Україна, Нагірний Карабах).	- Немає власних потужностей для військового втручання. - Обмежена спроможність до активного впливу в конфліктах.
ЄС (Європейський Союз)	Дипломатія, економічна допомога, гуманітарні ініціативи	- Дипломатичні ініціативи для стабільності (Балкани, Східне партнерство). - Економічна та гуманітарна допомога. - Спільна зовнішня політика та безпека.	- Відмінні інтереси країн-членів. - Уповільнене ухвалення рішень через згоду.
МКЧХ (Міжнародний комітет Червоного Хреста)	Гуманітарна допомога, захист прав людини	- Надання медичної підтримки, постачання їжі та води. - Захист мирного населення під час збройних сутичок. - Моніторинг дотримання міжнародного гуманітарного права.	- Тільки гуманітарна робота, без політичного втручання. - Обмеження в діяльності через безпеку на місці конфлікту.

Джерело: сформовано авторами на основі [14, с. 16; 15, с. 177].

Міжнародні організації відіграють важливу роль у вирішенні конфліктів. Запобігання конфліктних ситуацій – це їх основна мета. Механізми вирішення конфліктів організаціями зазвичай є політичними, але, звичайно, покладаються на міжнародне право. Крім того, більшість організацій впливають на механізми, розроблені спеціально для вирішення того чи іншого конфлікту (табл. 2).

Міжнародні організації використовують цілий ряд інструментів для вирішення конфліктів, таких як дипломатія, юридичні рамки, миротворчі операції та економічні покарання. Успіх цих інструментів спирається на готовність держав до співпраці, визначення учасників конфлікту до вирішення своїх відмінностей та спроможність міжнародних організацій забезпечити необхідні ресурси. Одним із найважливіших аспектів є їх профілактична роль у запобіганні нових конфліктів шляхом сприяння розвитку та стабільності в країнах, що стикаються з кризами.

Участь міжнародних організацій у миротворчих операціях регулюється набором юридичних рамок, які окреслюють свої обов'язки під час збройних конфліктів та після конфлікту. Ці юридичні рамки охоплюють міжнародні угоди, резолюції, конвенції, а також статuti організацій, які встановлюють свої повноваження, межі впливу та умови для підтримки миру. Фондом юридичного регулювання участі міжнародних організацій у процесах підтримуючого миротворця є такі документи (рис.1).

Таблиця 2. Механізми впливу міжнародних організацій на врегулювання конфліктів

Механізм впливу	Характеристика	Приклад
Дипломатичне посередництво	Організація й здійснення мирних переговорів, сприяння компромісу між сторонами суперечки.	- ООН в мирних процесах між Ізраїлем і Палестиною. - ОБСЄ в Україні.
Дипломатичний тиск і санкції	Застосування економічних санкцій, обмежень торгівлі та політичного тиску	- Санкції проти Ірану, Росії, Північної Кореї (ООН, ЄС).
Миротворчі місії й військове втручання	Використання миротворчих сил задля нагляду за виконанням угод та підтримання порядку у постконфліктних регіонах	- ООН в Косово (KFOR), в Сомалі, в Афганістані (ISAF).
Економічна підтримка та гуманітарна допомога	Сприяння гуманітарній допомозі та підмога відновленню економіки й інфраструктури.	- Програми ВПП ООН в Сирії, Ємені. - ЄС в Балканах.
Міжнародний суд і правосуддя	Розслідування та кара за воєнні злочини, злочини проти людяності через міжнародні трибунали.	- МКС в справах про воєнні злочини в Руанді, Югославії.
Моніторинг прав людини	Спостереження за виконанням прав людини в областях конфліктів.	- ООН, ОБСЄ в Україні, в Сирії.
Превентивні заходи	Уникнення конфліктів через підтримку демократії, прав людини та міцних державних інституцій.	- ОБСЄ в посткомуністичних країнах. - ООН в Африці
Програми відновлення і розвитку	Сприяння економічному зростанню та відбудові інфраструктури після зіткнень.	- ЄС в Боснії та Герцеговині, Косово.

Джерело: сформовано авторами на основі [16, с. 600].

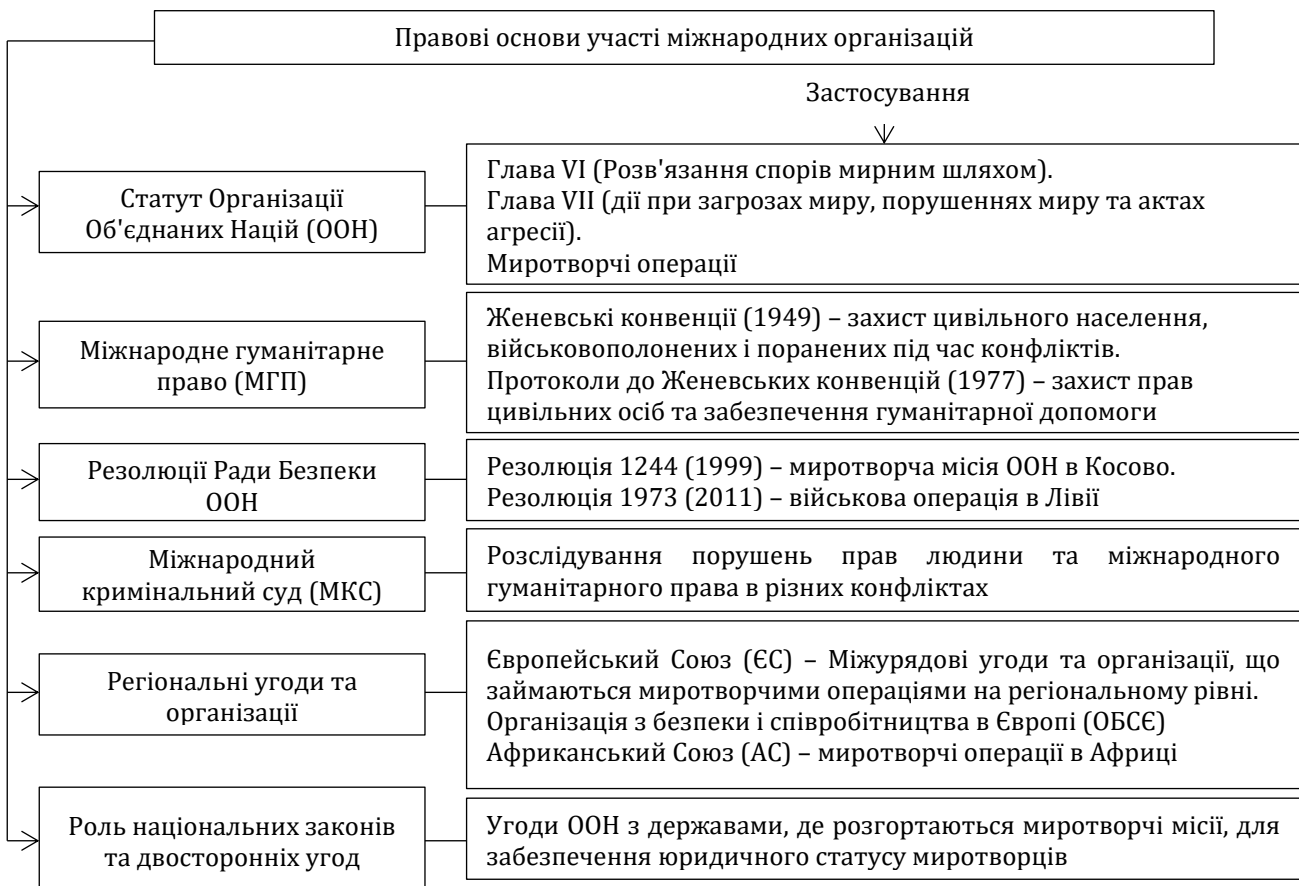

Рис.1. Правові основи участі міжнародних організацій у миротворчих процесах

Джерело: сформовано та доповнено авторами на основі [17, с. 77].

Правові основи участі міжнародних організацій у миротворчих процесах містять міжнародні договори, статuti, постанови й національні угоди, що визначають повноваження та обмеження таких організацій, як ООН, ЄС, ОБСЄ, МКС та інших. Ці правові механізми утворюють основу для миротворчих операцій, спрямованих на підтримку миру, стабільності та гуманітарної допомоги в зонах конфлікту. Водночас існують обмеження, на зразок відсутності єдності між державами-членами, політичні та економічні інтереси, що можуть вплинути на ефективність використання правових інструментів.

Сучасний міжнародний конфлікт включає не лише військові сутички, але й гуманітарні кризи, порушення прав людини, інформаційні війни, економічні питання. В цих обставинах провідні міжнародні організації відіграють важливу роль у врегулюванні, посередництві, стабілізації ситуації та наданні допомоги.

У сучасному світі, де все більше глобальних збройних конфліктів, зростає вага міжнародних організацій. Вони виступають не лише посередником в мирних переговорах, але й активними учасниками у процесі стабілізації, мирного розвитку та підтримки. У контексті підвищення рівня гуманітарної кризи, зловживання правами людини та конфліктами, роль таких організацій, як ООН, ОБСЄ, НАТО, ЄС, МКС зростає.

Кожна міжнародна організація має власні галузі важелів та роботи – від дипломатичного посередництва до присутності військових, від придушення юридичних військових злочинців до надання гуманітарної допомоги. Усі ці механізми призначені не лише зупинити насильство, а й гарантувати тривалий мир, підтримку державності, розвиток демократичних інституцій та забезпечення прав людини.

Аналіз основних напрямів впливу міжнародних організацій дозволяє краще зрозуміти, як саме функціонує міжнародна спільнота у розв'язанні конфліктів, котрі інструменти є найефективнішими та в яких випадках їх застосування є критично необхідним. Саме це дослідження скероване на глибше розкриття ролі міжнародних організацій як чинника миру та безпеки у XXI сторіччі. Міжнародні організації використовують широкий спектр інструментів для впливу на перебіг і врегулювання конфліктів. Їхні дії спрямовані як на уникнення ескалації, так і на зменшення наслідків вже наявних збройних зіткнень (рис.2).

Рис.2. Основні напрями впливу міжнародних організацій

Джерело: сформовано та доповнено авторами на основі [18, с. 567].

Однак на ділі діяльність міжнародних організацій нерідко супроводжується серйозними труднощами: від політичних суперечок між членами до обмеженого фінансування, від повільності реагування до втрати довіри з боку соціуму. Усе це створює низку викликів, що

гальмують ефективність їхньої праці. У цьому контексті важливо не тільки проаналізувати наявні проблеми, але й окреслити ймовірні перспективи поліпшення діяльності міжнародних організацій. Безпосередньо визначення сильних та слабких сторін цих структур дасть змогу краще збагнути їхній реальний вплив на врегулювання сучасних конфліктів і відшукати шляхи підвищення ефективності у боротьбі за глобальний мир та безпеку (табл.3).

Таблиця 3. Проблеми та перспективи діяльності міжнародних організацій

Проблеми	Перспективи
Політична підпорядкованість та дискусії між учасниками (блокування постанови через право вето)	Реформа міжнародних інституцій (розширення складу постійних членів, обмеження права вето)
Обмеження повноваження миротворчих місій, що ускладнює ефективне втручання	Зміцнення регіонального співробітництва
Недостатнє фінансування (дефіцит бюджету)	Використання нових технологій (спутниковий моніторинг, цифрова фіксація порушень прав людини, аналіз великих даних)
Бюрократичність і повільність реагування	Підвищення прозорості й підзвітності (внутрішній нагляд, суспільні звіти, участь громадянського суспільства)
Обмежений доступ до зони конфлікту (відсутність дозволу чи через загрозу для співробітників)	Розвиток превентивної дипломатії (раннє виявлення небезпек, дипломатичні місії, медіація)
Невизнання авторитету міжнародного права	Підсилення гуманітарного та правозахисного складника (розширення правозахисних місій, збільшення фінансування гуманітарних проєктів)

Джерело: сформовано та доповнено авторами на основі [19, с. 57].

Міжнародні установи продовжують відігравати значну роль у вирішенні глобальних конфліктів, але сьогодні вони стикаються з викликами, що потребують серйозних реформ. Збільшення ефективності може бути досягнуто через посилення співпраці між структурами, оновлення правових механізмів, модернізацію інструментів впливу та активніше залучення громадськості. Лише адаптуючись до сучасних умов, ці інституції зможуть зберегти свою ефективність як гарант миру, безпеки та справедливості у світі.

У 21 столітті міжнародна система безпеки є об'єктом важливих викликів: збройного протистояння, тероризму, гуманітарної кризи, кібератаки, порушення прав людини. У цих випадках такі організації, як Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз, НАТО, ОБСЄ, Африканський Союз, є основними гарантами миру, стабільності та цивільного захисту. Проте сучасні конфлікти стають все складнішими, і традиційні методи їх розв'язання не завжди ефективні. Нині актуальним є питання про те, як саме міжнародні організації можуть і повинні змінюватися, щоб адекватно реагувати на нові загрози. Відкритість до реформ, інституційна гнучкість, здатність до превентивних дій, впровадження новітніх технологій та активна співпраця з регіональними структурами – лише деякі напрями для поступу. Також зростає потреба в прозорості, ефективному управлінні ресурсами та зміцненні довіри з боку міжнародної спільноти.

Дослідження перспектив поліпшення діяльності міжнародних організацій дозволяє ліпше зрозуміти напрям розвитку системи глобального врегулювання конфліктів, щоб вона залишалася дієвою, справедливою та стійкою до нових викликів. У динамічному та мінливому глобальному середовищі організації мають не лише реагувати на конфлікти, а й адаптуватися до нових загроз, вдосконалювати свої механізми впливу та підвищувати свій авторитет. Наведено ключові напрями розвитку та перспективні підходи до покращення їх діяльності (рис. 3).

Міжнародні організації далі залишаються ключовими гравцями у процесі врегулювання конфліктів, хоча їхня ефективність здебільшого залежить від здатності адаптуватися до нових обставин. Світ потребує не тільки швидких рішень, а й таких інституцій, що можуть діяти стратегічно, бути проактивними та максимально відкритими й інклюзивними. Вдосконалення їхнього функціонування здатне стати підґрунтям для стабільності, миру і глобальної безпеки в майбутньому. Ці організації значно впливають на підтримання миру, стабільності та безпеки у

світі, займаючись широким спектром діяльності: від посередництва в мирних переговорах до миротворчих місій, санкцій, гуманітарної допомоги та моніторингу прав людини.

Рис.3. Удосконалення діяльності міжнародних організацій у сучасних конфліктах

Джерело: сформовано та доповнено авторами на основі [20; 21, с. 538].

6. Висновки

Проведене дослідження підтвердило, що міжнародні організації є важливою складовою глобальних правил безпеки та миру. Їх участь у вирішенні конфліктів – це багатоаспектність і містить дипломатичні, політичні та гуманітарні засоби. Зазначено, що вирішення конфліктів за допомогою миротворчих завдань, санкцій та політики примирення в переговорах, захисту прав людини та підтримки, Організації Об'єднаних Націй, ЄС, НАТО, ОБСЄ та Африканського Союзу займають основні позиції.

З'ясовано, що реформування інституцій, розширення миротворчих сил, впровадження превентивної дипломатії, співпраця з місцевими організаціями, інтеграція новітніх технологій та сприяння прозорості може покращити діяльність. Загалом, ключовим засобом для збереження миру в сучасному світі продовжують залишатися міжнародні організації. Разом з тим, для ефективного вирішення нових глобальних проблем та гарантування безпечного та мирного майбутнього для прийдешніх поколінь необхідні суттєві зміни.

Майбутні дослідження повинні зосередитися на оцінці ефективності миротворчих операцій у відбудові країн після конфліктів. Вони відіграють вирішальну роль у сприянні міжнародному врегулюванню, але їх успіх залежить від чітко окреслених цілей, узгоджених дій, адекватного фінансування та підтримки місцевих громад. Досягнення успішної післяконфліктної відбудови є здійсненним лише тоді, коли існує довгострокове зобов'язання з боку міжнародних сил, активне залучення держави та громадянського суспільства та зосередження уваги на справедливості та соціальному примиренні.

References

1. Zdrennyk, I. (2024). Vykylyky ta perspektyvy diialnosti mizhnarodnykh orhanizatsii u konteksti suchasnykh konfliktiv [Challenges and Prospects for International Organizations in the Context of Modern Conflicts]. сpp. 283–284. <https://doi.org/10.31733/15-03-2024/1/283-284> (in Ukrainian).
2. Likarchuk, D. S. (2020). Rol mizhnarodnykh orhanizatsii u vrehuliuvanni zovnishnopolitychnykh konfliktiv [The role of international organizations in resolving foreign policy conflicts]. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty – International Relations: Theoretical and Practical Aspects*, (5), 35–44. http://nbuv.gov.ua/UJRN/irtpa_2020_55 (in Ukrainian).
3. Kaminska, N., & Boiko, V. (2023). Rol mizhnarodnykh orhanizatsii u myrobudivnytstvi ta vrehuliuvanni viiskovykh konfliktiv [The Role of International Organizations in Peacebuilding and Military Conflict Resolution]. In *Mizhnarodna ta natsionalna bezpeka: teoretychni ta prykladni aspekty: Materialy VIII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [International and National Security: Theoretical and Applied Aspects: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference] (pp.136–139). <https://doi.org/10.31733/17-03-2023-139-140> (in Ukrainian).
4. Kramnoi, S. S. (2024). Analiz roli mizhnarodnykh mizhuriadovykh orhanizatsii u rozviazanni mizhnarodnykh konfliktiv [Analysis of the role of international intergovernmental organizations in resolving international conflicts]. *Aktualni problemy vitchyznianoї yurysprudentsii – Current Issues of National Jurisprudence*, (1), 354–357. <https://doi.org/10.32782/2408-9257-2024-1-62> (in Ukrainian).
5. Novoskoltseva, L. O., Khodko, F. O., & Brynachak, S. P. (2025). Rol mizhnarodnykh orhanizatsii u formuvanni vnutrishnoi polityky Ukrainy v umovakh hlobalizatsii [The role of international organizations in shaping Ukraine's domestic policy in the context of globalization]. *Ukrainskyi polityko-pravovyi dyskurs – Ukrainian Political and Legal Discourse*, (8). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14801749> (in Ukrainian).
6. Tylchuk, V. V., Frantsuz-Yakovets, T. A., & Bukach, V. V. (2024). Mizhnarodni orhanizatsii yak uchashchyky hlobalnoho pravotvorennia: postnatsionalni pidkhody ta vykylyky [International organizations as participants in global law-making: post-national approaches and challenges]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal – Legal Scientific Electronic Journal*, (9), 462–465. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/111> (in Ukrainian).
7. Puhach, A. M., & Puhach, V. A. (2024). Mizhnarodni vidnosyny u sferi zabezpechennia myru ta bezpeky [International relations in the field of peace and security]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and experience*, (5), 156–160. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.156> (in Ukrainian).
8. Kuchyk, O.S. (2022). Pytannia adaptatsii diialnosti mizhnarodnykh bezpekovykh orhanizatsii v umovakh novitnykh vykylykiv mizhnarodnii systemi bezpeky [Issues of Adapting the Activities of International Security Organizations in the Context of the Latest Challenges to the International Security System]. *Politychne zhyttia – Political Life*, (1), 61–68. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2022.1.7> (in Ukrainian).
9. Nikolaichuk, S. (2024). Rol mizhnarodnykh orhanizatsii ta mizhnarodnykh obiednan u rozbudovi myru i myrnomu vrehuliuvanni viiskovykh konfliktiv [The role of international organizations and international associations in peacebuilding and peaceful settlement of military conflicts]. In *Mizhnarodna ta natsionalna bezpeka: teoretychni ta prykladni aspekty: Materialy VIII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [International and National Security: Theoretical and Applied Aspects: Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference] (Vol. 1, pp. 294–297). <https://doi.org/10.31733/15-03-2024/1/294-397> (in Ukrainian).
10. Khvist, V. (2022). Funktsii ta formy uchasti mizhnarodnykh orhanizatsii u svitopolitychnykh protsesakh i vrehuliuvannya mizhnarodnykh konfliktiv [Functions and Forms of Participation of International Organizations in World Political Processes and International Conflict Resolution]. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*, (IV), 36–46. <https://doi.org/10.26693/ahpsxxi2022.04.036> (in Ukrainian).
11. Chu, J.-E. (2015). The role of international organizations in resolving global conflicts. *International Journal of Open Publication and Exploration*, 3(2), 26–32. <https://ijope.com/index.php/home/article/view/27>
12. Edwards, M., & DiCicco, J. (2018, January 11). International Organizations and Preventing War. *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190846626.013.407>

13. Brodowicz, M. (2021). *The Role of International Organizations in Conflict Resolution: An Analysis of 'De Intervención' Strategies*. https://aithor.com/essay-examples/expert/Mateusz_Brodowicz
14. Perepelytsia, H., & Brytov, D. (2022). Rol NATO v urehuliuванні mizhnarodnykh konfliktiv v suchasnykh umovakh [NATO's role in resolving international conflicts in the current environment]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. International Relations*, 55(1), 16–19. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2022/1-55/16-19> (in Ukrainian).
15. Iordanova, O. Ye. (2020). Diialnist Rady Bezpeky Orhanizatsii Obiednanykh Natsii: problemy zastosuvannya prava veto [Activity of Security Council of United Nations: Problems of application of right for a veto]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Yurydychni nauky*, 31(70), Part 3(2), 177–183. <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2020.2-3/29> (in Ukrainian).
16. Kibets, D. V., & Holovatenko, M. Iu. (2024). Klasyfikatsiia mizhnarodnykh orhanizatsii ta yikh rol v suchasnomu sviti [Classification of international organizations and their role in the modern world]. *Analitichno-porivnialne pravoznavstvo – Analytical and Comparative Jurisprudence*, (3), 600–604. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.102> (in Ukrainian).
17. Chukhrai, N. (2023). Spetsyfika mizhnarodnykh konfliktiv u konteksti yikh pravovoho rehuliuвання [Specifics of international conflicts in the context of their legal regulation]. *Mizhnarodni vidnosyny, suspilni komunikatsii ta rehionalni studii – International Relations, Public Communications and Regional Studies*, 2(16), 77–91. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-02-77-91> (in Ukrainian).
18. Zahorodnia, A. (2024). Mizhnarodni orhanizatsii yak instrument rozvytku svitovoi ekonomiky [International organizations as a tool for the development of the world economy]. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 336(6), 567–572. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-84> (in Ukrainian).
19. Hrachevska, T., & Hirman, A. (2023). Problemy ta perspektyvy reformuvannya OON: pozytsiia Ukrainy [Problems and Prospects of UN Reform: Ukraine's Position]. *Heopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist - Ukraine's Geopolitics: History and Present*, 1(30). 57–66. [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2023.1\(30\).56-66](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2023.1(30).56-66) (in Ukrainian).
20. The use of veto power requires reform, and this can be a key reform in the UN – address by the President of Ukraine at the UN Security Council meeting (2023). *The Presidential Office of Ukraine*. <https://www.president.gov.ua/en/news/zastosuvannya-prava-veto-potrebuye-reformuvannya-i-ce-mozhe-85745>
21. Renov, Ye. V. (2023). Reformuvannya Rady Bezpeky OON: problemy ta perspektyvy [Reforming the UN Security Council: Problems and Prospects]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal – Legal Scientific Electronic Journal*, (1), 538–541. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/124> (in Ukrainian).